

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XX-Nr. 948

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Vineri 24 mai 1968
4 pag. 25 bani

„Școala este principalul factor de dezvoltare a științei și, totodată, un prețios instrument de educare comunistă a tineretului patriei noastre. Ea se află astăzi în mâinile noastre, ale statului socialist și ea trebuie să servească în întregime tocmai îndeplinirii programului general elaborat de partid, perspectivei pe care le avem, făuririi societății socialiste și comuniste“.

(Din cuvântarea rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Plenara C.C. al P.C.R. din 22—25 aprilie a.c.)

ÎN FAȚA UNOR MARI RĂSPUNDERI

Înfăptuind cu consecvență vastul program menit să ridice întreaga viață a poporului nostru pe noi trepte ale progresului și civilizației, partidul și statul au elaborat recent documente de covârșitoare însemnătate pentru învățămînt. DIRECTIVELE C.C. AL P.C.R. PRIVIND DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ÎN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA aprobate de plenara din 22—25 aprilie și LEGEA PRIVIND ÎNVĂȚĂMÎNTUL ÎN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA, elaborată pe baza Directivelor și votată de Marea Adunare Națională la 13 mai a.c. sînt temelile pe care se va înălța ampla și profundă operă de perfecționare a învățămîntului de toate gradele, de așezare a lui pe baze moderne, corespunzătoare necesităților actuale și de perspectivă ale societății noastre. Aceste documente elaborate în lumina hotărîrilor Congresului al IX-lea al P.C.R. sînt menite să asigure realizarea unuia din cele mai importante obiective ale politicii partidului și statului — ridicarea continuă a nivelului cultural și de instruire a poporului.

Directivile partidului și Legea au fost primite cu aderență unanimă, cu profund entuziasm de toți oamenii școlii, care au văzut sintetizată în conținutul lor vastă experiență acumulată de-a lungul anilor în școlile noastre, rodul amplor dezbateri la care au luat parte în perioada pregătitoare elaborării lor, spiritul profund științific ce caracterizează întreaga activitate conducătoare a partidului.

Măsurile de perfecționare a structurii și organizării învățămîntului nostru creează cadrul pentru o modernizare substanțială, multilaterală, în conținut, pentru încadrarea mai profundă și mai eficientă a școlii în viața socială. Prin actualele lui trăsături învățămîntul nostru se ridică la nivelul atins în cele mai avansate țări ale lumii. Prelungirea duratei învățămîntului obligatoriu la minimum 10 ani, școlarizarea copiilor de la vîrstă de 6 ani, începutul de profesionalizare în școala obligatorie, diversificarea pregătirii în liceu, formele create pentru pregătirea muncitorilor calificați și a marșurilor, diversificarea profilului de pregătire superioară, învățămîntul postliceal și postuniversitar creează condiții pentru ca școala să răspundă mai deplin necesităților ce decurg din dezvoltarea în ritm viu a economiei și culturii noastre. Prevederile Legii exprimă cu pregnanță democratismul profund al învățămîntului nostru, care asigură fiecăruia accesul pînă la pregătirea cea mai înaltă, gratuitatea pe toate treptele, studiul în limba maternă pentru naționalitățile conlocuitoare, sistemul de burse, cîmine, cantine, tabere de odihnă, asistență medicală.

Înnoirile care se aduc învățămîntului prin recentele documente pun mari răspunderi în fața tuturor oamenilor școlii. Este de îndeplinit o operă colectivă de vaste dimensiuni. Învățămîntul își mobilizează toate forțele, toate energiile de care dispune. Pe toată aria activității școlare pornește ampla și neîntreruptă acțiune de valorificare a capacităților, a inițiativelor. Creșterea competenței și sporirea atribuțiilor organelor de învățămînt locale creează condiții pentru ca timpul și valorile reale să fie folosite cu eficiență sporită.

Sarcini urgente și de cea mai mare răspundere îi revin Ministerului Învățămîntului. Elaborarea programelor și manualelor după concepția cea mai modernă, pe baza ultimelor cuceriri ale științei și reflectînd în întregul lor conținut ideologia partidului, concepția despre lume și societate care stă la baza politicii sale, perfecționarea metodelor de predare, înnoirea substanțială în domeniul didacticei, asigurarea mijloacelor de informare și documentare permanentă a cadrelor didactice, realizarea la nivelul unei sporite exigențe a perfecționării cadrelor didactice, înzestrarea laboratoarelor cu material didactic creat pe baza celor mai noi cuceriri ale tehnicii sînt obiective care impun întreprinderea unor studii temeinice, organizarea unor ac-

țiuni în care să se concentreze cele mai capabile forțe, cei mai buni specialiști. Trebuie asigurate temeiul științific al măsurilor, operativitatea în acțiuni, eficiența în rezultate. Pregătirea de cadre pentru toate domeniile — sarcină de răspundere a învățămîntului — trebuie să fie în avans față de progresul economic și social al țării pe care aceste cadre sînt chemate să-l înfăptuiască. În procesul acesta prevederea, clarificarea, capacitatea de a înțelege nevoile ce vor apare în timp, sînt condiții esențiale și ele trebuie să caracterizeze activitatea, îndeosebi a cadrelor de conducere din școli și de la inspectoratele județene, din direcțiile ministerului. Capacitatea de a conduce pe baze științifice se impune a fi criteriul principal de promovare a cadrelor, respectat cu cea mai mare rigoare. Nu este de iertat concesia care se face uneori acestui important imperativ.

Perfecționarea care se realizează prin îmbunătățirea programelor și manualelor se aprofundează, se desăvîrșește permanent prin continua documentare și informare a cadrelor didactice. Ritmul de acumulare a cuceririlor în știință este cu mult mai viu decît acela în care se pot elabora programele și manualele. Profesorul este dator să realizeze o permanentă actualizare din punct de vedere științific a lecțiilor sale. În școală trebuie să păstrăm pe toate căile — programe, manuale, lecții, activitate practică — și fără întrerupere noul. Necesitățile stringente de a fi la curent cu dezvoltarea științei, tehnicii, culturii trebuie să-i corespundă mai bine materialul elaborat de specialiștii științifice ale cadrelor didactice, lucrările Institutului de Științe Pedagogice, publicațiile de învățămînt. Biblioteca, la rîndul lor, sînt chemate să mijlocească mai bine, mai activ legătura profesorului cu materialul documentar.

A fost subliniată cu deosebită tărie necesitatea de a crește influența educativă a școlii în formarea și dezvoltarea multilaterală a tinerii generații. În strînsă legătură cu Uniunea Tineretului Comunist și cu Organizația Pionierilor, cu familia, școala este chemată la o grijă sporită pentru educarea elevilor ca cetățeni devotați patriei și poporului, capabili, harnici, cinștiți. Aceasta cere să se valorifice la maximum fiecare acțiune a școlii, fiecare moment trăit de elevi în școală, fiecare acțiune organizată pe plan extrașcolar. În obținerea bunelor rezultate în procesul de învățămînt, un rol hotărîtor îl are înțelegerea deplină de către fiecare învățător și profesor a îndatoririlor sale. Sfera obligațiilor didactice trebuie înțeleasă în complexitatea ei, și nu limitată la ora de curs. Cunoașterea și îndrumarea elevilor cere ca grija pedagogului să se extindă asupra fiecărui moment din viața școlară. În acest scop se impune ca educatorul să se afle cit mai mult în mijlocul elevilor, să-i supravegheze, să le organizeze jocurile, să-i îndrumeze.

Procesul de instruire și educare a tinerii generații se cere permanent corelat cu nevoile societății, cu dezvoltarea celorlalte sectoare ale vieții sociale. De aceea, perfecționarea lui nu poate fi un moment, ci este un proces neîntrerupt, extrem de viu, mereu modelabil. Efortul de înnoire în care ne angajăm este așadar permanent și multilateral.

Directivile C.C. al P.C.R. și Legea privind învățămîntul în Republica Socialistă România au deschis mai larg orizonturile în fața noastră, au înălțat podiumul fiecărei cadre, ajutînd pe fiecare învățător și profesor să-și privească sarcinile și să-și împlinească activitatea de pe poziții superioare. Privind cu luciditate răspunderile ce decurg din aplicarea în viață a acestor documente, să închinăm întregul potențial al competenței noastre, toate energiile creatoare, cu pasune și devotament, opere de ridicare a învățămîntului pe treptele cele mai înalte la care îl îndreptătesc tradițiile sale, hărnicia și talentele poporului și condițiile create în statul nostru socialist.

După ce toate mijloacele moderne de irigație au fost puse în funcțiune intensivă, și gâtlețele minuite de elevi își aduc aportul bine venit la asigurarea recoltei

UN IMPERATIV DE PRIMĂ ÎNSEMNĂTATE:

RIDICAREA NIVELULUI IDEOLOGIC AL INSTRUIRII ȘI EDUCĂRII

Una din marile realizări ale școlii noastre noi o constituie fundamentarea sa pe concepția științifică materialist-dialectică. Dacă democratismul profund este caracteristica esențială a sistemului nostru de învățămînt, concepția materialist-dialectică este trăsătura distinctivă a conținutului său, a procesului de instruire și educare a tinerii generații. Aceste principii caracteristice constituie laturi inseparabile, indisolubile ale învățămîntului nostru, care-i definesc calitatea și prin care el își îndeplinește rolul în societatea noastră.

Introducerea în liceu, cu ani în urmă, a studiului economiei politice, a socialismului științific și a unor cunoștințe de filozofie a fost o realizare importantă, care a contribuit la întărirea educației ideologice a elevilor, la înarmarea lor cu concepția materialist-dialectică despre lume. La maturizarea lor politică, Directivile C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului stabilesc noi măsuri pentru întărirea studiului științelor sociale în școala de cultură generală. Astfel, se prevede să se dea o mai mare extindere problemelor de istoria filozofiei. Paralel cu aceasta se va îmbunătăți în continuare conțin-

utul programelor și manualelor disciplinelor de marxism-leninism, pentru a se înlătura tratarea rigidă, dogmatică a unor probleme, care a împins pe elevi la memorarea mecanică a cunoștințelor. Prin esența lor, aceste discipline au rolul de a dezvolta gândirea elevilor, capacitatea lor de investigație, de generalizare teoretică, care să-i ajute în înțelegerea problemelor complexe ale realității. Dar educația ideologică, înarmarea elevilor cu concepția științifică despre lume, cu convingeri, sentimente și conduită comunistă nu se pot realiza numai prin predarea disciplinelor de marxism-leninism, deși rolul lor este deosebit de important. Așa cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea rostită la Plenară, „nu numai în filozofie sau în oricare altă disciplină socială, ci în întregul proces de învățămînt, trebuie să se reflecte concepția noastră filozofică despre lume și viață, materialismul dialectic și istoric... Cadrele care predau marxism-leninismul, toate cadrele didactice din întregul nostru învățămînt au îndatorirea să militeze activ pentru educarea tineretului în spiritul concepției despre lume și societate care stă la baza politicii partidului nostru“.

Aceste cuvinte ale secretarului general al C.C. al P.C.R. arată înțelegerea și înaltă apreciere acordată conducerea partidului funcției educative a învățămîntului și rolului care revine cadrelor didactice în realizarea ei, în promovarea concepției și ideologiei partidului nostru. Rezultă clar, din aceste cuvinte, că principalul criteriu de apreciere a muncii școlii este nivelul la care a ajuns aceasta în formarea concepției despre lume a elevilor, nivelul la care își însușesc ei ideologia partidului nostru, pentru a deveni constructori de nădejde al socialismului și comunismului. Este firesc să fie așa, intrucît concepția despre lume este un rezultat al tuturor influențelor instructiv-educative pe care școala le exercită asupra elevilor. Ea presupune o informație bogată și variată, un larg orizont de cultură, o sinteză a cunoștințelor, o finalizare a lor pe coordonatele esențiale, intelectuale și morale, ale formării personalității omului societății socialiste. Formarea concepției despre lume este totodată și rezultatul metodelor de activitate cu elevii, al modului în care au fost îndrumați să-și însușească cunoștințele, deprinderile, astfel încît acestea să nu fie ceva învățat pe de rost, ci ceva gândit de ei înșiși, să reprezinte concluzii la care au ajuns în mod conștient. Iată de ce

trebuie combătută cu toată hotărîrea tendința de prezentare descriptivă a faptelor, a cunoștințelor în dauna explicațiilor, a argumentărilor, tendință care împinge pe elevi spre memorare, frînează procesul de elaborare a concepțiilor, a noțiunilor, a judecăților.

Așa cum prevăd Directivile C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului, urmează să se aducă serioase înnoiri programelor și manualelor școlare, în care cunoștințele trebuie să fie selecționate și organizate în așa mod încît să-și sporească valoarea educativă, să-și întărească contribuția la înarmarea elevilor cu concepția științifică despre lume, care determină toate celelalte însușiri ale personalității lor, toate convingerile și sentimentele lor, ca și atitudinea lor față de realitate, de valori, de oameni, comportamentul lor social. În același scop, Directivile subliniază necesitatea perfecționării procesului instructiv-educativ, a metodelor de activitate cu elevii, a mijloacelor de învățămînt, a întregii munci educative desfășurate de cadrele didactice și de ceilalți factori educativi.

Formarea concepției despre lume și întreaga educație ideologică au un caracter procesual. Ele se dezvoltă și se adănesc pe parcursul anilor de învățătură pe măsură ce elevii își largesc cercul de cunoștințe prin studiul obiectelor de învățămînt și al activităților extrașcolare, pe măsură ce își îmbogățesc experiența de viață și își largesc fondul de informații cu ajutorul tuturor mijloacelor moderne de propagare a culturii, de influențare educativă, mijloace care, în societatea noastră socialistă, au același țel — formarea conștiinței socialiste a tuturor cetățenilor patriei noastre. Școala însă desfășoară această acțiune formativă într-un mod specific, organizînd influența în mod gradat, sistematic, potrivit particularităților de vîrstă ale elevilor, selectînd și adaptînd la fiecare nivel al dezvoltării psihice conținutul și metodele care facilitează în modul cel mai eficient asimilarea influenței și transformarea ei în factor activ, stimulator al dezvoltării. De aceea sînt de o importanță erală așteptările care se transmit elevilor — valoarea lor reflectorie, capacitatea lor de a reda pe orice treaptă, în planurile de învățămînt, în programele și manualele școlare, realitatea așa

EUGEN BLIDEANU
director general în Ministerul
Învățămîntului

(Continuare în pag. 4-a)

Pe șantierele muncii patriotice

Duminică trecută șantierele patriei au fost împinzite din nou de sute și mii de elevi, care și-au continuat cu același avînt, cu același entuziasm, munca voluntară patriotică, izbutind să fie mereu printre primii. Și din nou au sosit la redacția noastră vești îmbucurătoare despre realizările pe care le obțin. Pe meșteșugurile dobrojene, elevii au ieșit din de dimineață, cu sutele, pe întinsele cîmpii ale cooperativelor agricole de producție, spre a ajuta țărănilor cooperatori să prezîină și să combată urmările secetei. În cîteva ore ei au udat zeci de hectare de culturi. În mod deosebit s-au evidențiat elevii Liceului din Baba-Dag.

De pe plaurile Moldovei, vești la fel de îmbucurătoare. La Pașcani, pe plantația sîntic amenajată anul trecut pentru producerea puieților de stejar, au lucrat duminică aproape 200 de elevi ai liceului din localitate, pîndînd 15 hectare de teren. Un număr mare de elevi au participat la plivirea plantațiilor de zarzavaturi ale cooperativelor agricole. Vatra din apropierea Pașcanilor.

La Satu Mare s-a deschis de curînd un mare șantier pentru amenajarea parcului „Măi”. Și, cum e firesc, în cea mai mare măsură pe lucrul este amenajat de tineri. Duminică, brigăzile de elevi de la liceele nr. 1 și nr. 3 au nivelat, au ridicat și taluzat sute de metri de pămînt.

În cîstinele evenimentului pe care-l vor sărbători în curînd — împlinirea a 600 de ani de existență a orașului lor — elevii din Slatina închină numeroase ore de muncă patriotică înfrumusețării orașului. Duminică ei au fost prezenți la amenajarea stațiunii „Măi”, la acțiunile de amenajare a parcului orășenesc, a marelui Otăruț, a străzilor și spațiilor verzi.

O deosebită animație au cunoscut duminică și șantierele din județul Mehedinți. Elevii de la toate liceele din Turnu Severin s-au deplasat, bunăoară, la Ostrovul Simătanului unde s-a deschis un mare șantier arheologic al tineretului, care va funcționa pe toată perioada vacanței de vară.

Asemenia exemple de muncă pînd de dăruire cu dat toți elevii aflați duminică pe șantiera. Este o dovadă elocventă că înaltele trăsături morale pe care școala le cultivă cu o grijă în rîndurile lor au prins rădăcini.

M. V.

Ora de dirigienție destinată informării politice

Recentele documente de partid care stabilesc măsuri pentru îmbunătățirea muncii educative în rîndul tineretului au arătat, între altele, necesitatea ca ora de dirigienție să fie folosită și ca un mijloc de informare politică a elevilor. Este o cerință pe deplin justificată, a cărei transpunere în viață asigură cunoașterea de către elevi a principalelor evenimente ale vieții interne și internaționale, obișnuindu-i cu urmărirea regulată a mersului vieții politice, contribuind la formarea orizontului lor politic, la creșterea maturității lor, a capacității lor de a aprecia anumite evenimente și de a le înțelege în interdependența lor, de a le sesiza cauzalitatea. Deosebit de important este faptul că înțelegerea măsurilor și acțiunilor politice interne și internaționale ale partidului și statului nostru îi face pe elevi să-și manifeste aderența la această politică, să dorească a deveni participanți conști-

enți, militanți activi în înfăptuirea construcției socialiste. Dacă studiul istoriei, socialismului științific, economiei politice, literaturii și altor discipline de învățămînt îl pregătește pe elev să înțeleagă sensul vieții social-politice și îl prezintă cadrul în care se succed evenimentele din domeniul ei, informarea politică din ora de dirigienție îl dă prilejul de a aplica cele cunoscute în lecții la viața contemporană în care și el trăiește și acționează. Elevul ajunge astfel la constatarea că învățatul trecutului pentru a înțelege mai bine prezentul și a întrevădea cursul evenimentelor viitoare. Societatea de mine nu-i mai apare ca ceva nedefinit, ca un joc al întâmplărilor căruia este obligat să i se supună, ci își dă seama că evenimentele de astăzi le pregătește pe cele de mine, că activitatea conștientă a maselor făurește cu adevărat istoria.

Ora de dirigienție destinată informării politice se organizează ori de cîte ori este nevoie — în general cel puțin o dată pe lună. Este bine ca ea să se axeze în întregime pe evenimentele interne sau internaționale dintr-o anumită perioadă, selecționate în funcție de importanța lor. Nu considerăm indicată practica unor diriginți care adaugă la orele de dirigienție, pe lângă alte teme, și informarea politică. După părerea noastră, un asemenea amestec de teme nu poate duce decît la formalism, minimalizînd în fapt rolul informării politice.

Ar fi greșit să credem că orele de dirigienție reprezintă singura cale de informare politică a elevilor. Presa, ra-

ANTON VASILESCU

(Continuare în pag. a 2-a)

(Urmare din pag. 1)

Lecții care fertilizează și solicită gândirea elevilor

Referindu-se la funcțiile didactice ale lecțiilor recapitulative, marele nostru geograf G. Vălsan arăta, într-o lecție de deschidere a cursului său, că acestea sînt „un fel de mici colecții geografice și elevii” care „fertilizează și solicită gândirea elevilor pentru a enunța, a demonstra și a conchide asupra diferitelor fenomene și procese geografice, din care unele sînt destul de complexe și cu largi implicații în timpul complexului”.

După cum se știe, planul de învățămînt și programele actuale de geografie prevăd extinderea treptată a orizontului geografic al elevilor, începînd de la județul natal pînă la întregul glob pămîntesc. Spre exemplu noțiunile de relief, climă, ape, vegetație etc. încep să se formeze încă din clasa a III-a, cînd se dau definițiile noțiunilor respective și se analizează noile definiții ale acestora, pe baza materialului concret oferit de geografii județului. La clasa a IV-a aceste noțiuni se îmbogățesc cu alte cunoștințe oferite de geografii patriei. Sfera acestor noțiuni se extinde în clasele a V-a și a VI-a, cînd se studiază geografia continentelor, care adaugă alte date faptice oferite de diversele regiuni ale globului pămîntesc. Acest material faptic suficient de bogat este valorificat apoi în clasa a VII-a, cînd se trece la generalizări care prezintă imaginea obiectelor și fenomenelor la scara globului pămîntesc în totalitatea lui, în cadrul unor noțiuni cu sferă largă de cuprindere — atmosferă, hidrosferă, litosferă, biosferă. Fiește că realizarea acestor corelații între disciplinele geografice trebuie să constituie o preocupare principală a lecțiilor de recapitulare la sfîrșit de an. În același timp, trebuie să avem în vedere în cadrul lecțiilor respective corelația între ramurile de bază ale geografiei ce se predau în școală — geografie fizică și geografie economică. Rezultă deci că sintezele pe clase trebuie să fie totodată sinteze a tot ceea ce s-a predat anterior în problema respectivă, pentru a se ajunge la generalizări.

Ținînd seama de conținutul materialului, de contextul funcțiilor și particularităților pedagogico-metodice ale recapitulării finale la geografie, prezentăm cîteva propuneri de teme pe clase. La clasa a III-a, bunăoară, conștientizăm petrivită, între altele, tema „Ocupațiile și activitatea locuitorilor județului natal. Principalele produse economice ale județului. Unde, cum și de cine sînt ele realizate. Folosirea acestora de către locuitorii județului”. La clasa a IV-a: „Dezvoltarea economică și social-culturală a orașelor și satelor patriei noastre în anii construcției socialismului. Orașe noi pe harta patriei. Însemnătatea dezvoltării orașelor și satelor noastre pentru populație și pentru economia națională”. La clasa a V-a: „Principalele forme de relief din Europa și Asia. Localizarea și descrierea lor geografică. Însemnătatea acestor forme de relief pentru economia țărilor pe teritoriul cărora se află”. La clasa a VI-a: „Privire comparativă — fizico-geografică și economico-geografică — asupra continentelor sudice și asupra Americii de Nord”. La clasa a VII-a: „Legăturile dintre așezarea geografică, climă și relief, și zona vegetației, plantelor de cultură și a lumii animale pe latitudine și altitudine”. La clasa a VIII-a: „Principalele bogății naturale ale României. Repartiția lor geografică și utilitatea pentru economie. Valorificarea superioară a bogățiilor naturale în condițiile României socialiste, pentru dezvoltarea economiei naționale, creșterea nivelului de trai al poporului, intensificarea și extinderea legăturilor

economice externe ale țării”. La clasa a IX-a: „Originea Pămîntului (ipotezele cosmogonice). Poziția Pămîntului în sistemul solar, a acestuia în Galaxie și a Galaxiei în Univers. Caracterul material, infinit și necreat al Universului. Structura internă a Pămîntului. Invenșiunile exterioare ale globului terestru. Legăturile și influențele reciproce între cele 4 geosfere. Reflectarea lor în înfățișarea suprafeței scoarței terestre. Însemnătatea invenșiunilor geografice pentru economie”. La clasa a X-a: „Considerații istorico-geografice cu privire la crearea de posesiuni și apoi imperii coloniale în sec XIX și la începutul sec. XX. Harta politică a lumii în jurul anului 1920. Destruimerea și prăbușirea sistemului colonial al imperialismului după formarea sistemului mondial socialist. Harta politică a lumii în prezent. Dezvoltarea social-economică a țărilor socialiste independente și celelalte țări socialiste pentru lichidarea completă a colonialismului și combaterea neocolonialismului, pentru progresul și prosperitatea țărilor în curs de dezvoltare”.

Pentru prezentarea materialelor didactice adecvate acestor teme sau a altora, stabilite de profesori, se pot folosi pe lîngă manualele școlare, revista „Natura — seria „Geografie”, periodicul „Lumea”, anuarele Direcției Centrale de Statistică, presa centrală și cea județeană. Deosebit de utile sînt mijloacele audio-vizuale, care sînt trebuie judicious folosite pentru a nu consuma timp prea mult cu rezultate limitate în raport cu conținutul bogat al lecțiilor de recapitulare finală.

Foarte important este să facem din lecțiile recapitulative nu expuneri ale profesorilor, ci mijloace de antrenare intensă a elevilor la discuții asupra temelor aflate în studiu. Este bine, de pildă, să solicităm părerea întregii clase asupra răspunsurilor date de un elev sau altul, pentru corectarea eventualelor inexactități, completarea omisiunilor, adăugarea de noi date, fapte și argumente. Este bine chiar să fie stimulată expunerea unor puncte de vedere contradictorii, la urmă precizîndu-se punctul de vedere just, desigur cu argumentele necesare.

Antrenarea în discuții a clasei nu presupune însă nici de cum pasivitatea profesorului. Acesta va orienta cu grijă desfășurarea lecției, urmîrind continuu abordarea aspectelor esențiale ale temei, corelarea cunoștințelor de geografie cu cele de alte obiecte de studiu (istoria, geologia, biologia, socialismul științific, economia politică, literatura română, literatura universală ș.a.). Tot profesorul este cel chemat să sublinieze — cu concizie — definițiile și concluziile, în conexiune logică, să prezinte date, fapte și idei noi, care n-au putut fi relevante în timpul anului fie din cauza bazei de cunoștințe mai înguste a elevilor, fie din cauza lipsei unor izvoare documentare la data respectivă.

Lecțiile de recapitulare finală la geografie trebuie să fie folosite și pentru a construi „punți de legătură” între materia învățată și aceea care urmează a fi studiată în clasa următoare. În acest scop, este bine ca, între altele, la ultimele ore de curs profesorul să-i stimuleze pe elevi să realizeze unele activități geografice în vacanța de vară, în special excursii și drumeții. În plus, elevilor din clasa a III-a li se poate recomanda să colecționeze fotografii din reviste, ca și ilustrații primite de la rude, colegi etc., cu aspecte din diferite județe ale țării. Cei din clasa a IV-a pot colecta și fotografii cu aspecte din Europa și Asia, iar cei din clasa a V-a cu aspecte din celelalte continente ale lumii. Elevii din clasele a VI-a și a VIII-a pot alcătui cîteva însemnări geografice referitoare la diferite evenimente de pe glob, de care i-au cunoscut din emisiunile de radio și de televiziune, din presă, din filmele documentare vizionate în timpul vacanței etc. De asemenea, acestora le putem recomanda lectura cărții „Geografie distractivă” de A. Lecca (ed. 1967). La clasa a VII-a, a X-a și a XI-a putem recomanda culegerile de „Lecturi geografice” despre patria noastră (vol. I și II), editate de S.S.N.G. (1967). Elevii acestor trei clase își pot întocmi și cartne de impresii geografice asupra celor văzute cu prilejul excursiilor și drumețiilor la care vor participa în vacanță.

C. LUPĂȘCU
F. BĂRGĂOANU

Prilej de integrare a cunoștințelor într-un sistem unitar

Profesorul de chimie are multiple posibilități de a organiza lecții de recapitulare finală cu pronunțat caracter formativ, care să constituie un bun prilej de integrare într-un sistem unitar a tuturor cunoștințelor însușite pe parcursul anului școlar.

Un prim obiectiv în pregătirea acestor lecții îl constituie alegerea temelor în jurul cărora urmează să se organizeze recapitularea finală. Criteriile alegerii decurg, desigur, din însuși scopul recapitulării. Ele pot varia însă de la clasă la clasă, în funcție de situația concretă. De pildă, la clasa a IX-a, avînd în vedere deosebita valoare informativă și formativă a cunoștințelor cuprinse în capitolul „Legile chimiei” și mai ales aplicabilitatea generală a acestor legi, este indicat ca la recapitularea finală întregul material studiat să fie reconsiderat din perspectiva lor.

Cit despre modalitățile metodice de organizare a recapitulării, acestea depind în întregime de conținutul temelor propuse. Lecția se poate desfășura, bunăoară, pe plan teoretic, luîndu-se în discuție noțiuni fundamentale ale chimiei, care au rol deosebit în formarea gândirii logice și în general în dezvoltarea intelectuală a elevilor. De pildă, profundu și să recapituleze în clasa a IX-a, printre-a discuta pe plan teoretic, tema „Importanța cunoașterii structurii atomului și a clasificării elementelor pentru studiul sistematic al elementelor chimice”, profesorul va cuprinde în planul lecției discutarea periodicității proprietăților nemetalelor în funcție de structura lor atomică. El poate să meargă însă și mai departe în abordarea acestei teme. Făcînd apel la cunoștințele referitoare la sistemul periodic al elementelor, el va continua interpretarea variației proprietăților în funcție de structura atomilor și la grupele următoare (III, II, și I), în care se află metale pe care elevii le vor studia amănunțit în clasa a X-a. Discuțiile pe plan teoretic sînt mai eficiente dacă sînt în-

soțite și de exerciții aplicative. De exemplu, li se poate cere elevilor să reprezinte prin desen configurația atomilor de clor și sodiu și să explice, conform structurii lor electronice, caracterul electric al ionilor respectivi.

Se pot recapitula pe plan teoretic și teme cum sînt „Fenomenele de oxidoreducere în metalurgie” și „Apa și rolul ei în fenomenele de dizolvare (hidratarea ionilor, hidroliza sărurilor)” — la clasa a X-a, „Specificul legăturii covalente în hidrocarburi și polimerizarea și aplicațiile ei practice în industria chimică de sinteză” — la clasa a XI-a etc.

De mare însemnătate sînt lecțiile recapitulative desfășurate sub forma lucrărilor de laborator, în cadrul cărora profesorul are prilejul să fixeze unele cunoștințe teoretice prin aplicarea lor, determinîndu-i pe elevi să realizeze corecpondența dintre aceste cunoștințe și multiplele lor întrebări practice. În plus, recapitularea prin lucrări de laborator oferă profesorului posibilitatea să verifice priceperile și deprinderile elevilor de a minui ustensiile și substanțele chimice. Se pot organiza bunăoară în laborator lecții recapitulative pe teme ca „Electroliza soluțiilor de electroliți” și „Reacții specifice de recunoaștere a metalelor” (clasa a X-a), „Variația caracterului electric al elementelor din perioada a treia” (clasa a IX-a) etc. Este bine ca astfel de lecții să se desfășoare, sub supravegherea profesorului, pe baza unui referat de lucru (intocmit de elevi) într-o oră de clasă (precedentă) care să cuprindă cunoștințele teoretice legate de tema lecției.

Lecția recapitulative de laborator poate fi urmată de rezolvarea unor probleme referitoare la experiențele realizate și care au aplicații la nivelul industriei. Astfel, după efectuarea experienței de descompunere termică a carbonatului de calciu se poate da sarcinile unei probleme a cărei soluție să constituie calcularea cantității de aer obținut la calcinarea în cuptor a unei cantități industriale de piatră de vară de o anumită puritate, precum și a volumului — în litri — de bioxid de carbon rezultat în anumite condiții de temperatură.

Am menționat aici doar cîteva modalități de recapitulare. Fiește că acestea pot fi mai multe și mai variate, profesorul avînd lărgimea să se oprească asupra celor care corespund în cea mai mare măsură condițiilor concrete din clasa lui. Important este însă ca, oriunde ar fi modalitatea recapitulării finale, ea să asigure integrarea într-un sistem unitar a noțiunilor studiate izolat de elevi în decursul anului.

Lect. univ. VERONICA FERARINI

FOLETON

Motto: „Toate jucăriile sînt obiecte. Toate obiectele cu valoare de peste 25 de lei se cheamă mijloace fixe. Toate mijloacele fixe trebuie conservate și trecute în inventar. Toate...” (Parafrază pe marginea unor instrucțiuni).

Eveniment mare. O dată pe an — uneori chiar mai des — la grădinița de copii descompunem de komisă de inventariere. Nu-i un eveniment care să se ceară conștient? Cum să nu fie! Și pentru că este, am scris povestea de mai jos.

— „Nișorul are o tobă, Bum! bum! bum!”
— Vai, că noștii sîntei, tovarășe revizor șef! Stați puțin să vă pun și un coif... Sau mai bine penelă asta de „piei roșii”.

„Tobășorul” se opri din mers. Căzu pentru un moment pe gînduri. Se gîndea dacă i-ar sta într-adevăr bine cu penelă la Winetov sau dacă revizorăa a spus cuvintele

astea numai ca să-l măgulească. La ce concluzie a ajuns nu putem ști, dar l-am văzut că a mai stat o clipă în cumpănă. Apoi a scos toba de după spate, a pus-o lîngă celelalte și a zis:

— Să bifăm tobele!
— Deci, 12 tobe... bifat!
— Bun. Mai departe. Unu, doi, trei, patru, cinci, șase autocare O.N.T. a cite 60 lei bucată.

— Bifat!
— Unu, doi, trei, patru, cinci, șase electrocare a cite 3475 lei bucată.

— Bifat!
— Stai puțin, tovarășe revizor. Să nu ne pripim; inventarul trebuie făcut cu seriozitate.

— Sigur, tovarășu’ șef are dreptate. Să vedem dacă funcționează — sare cu gura revizorăa.

Toți trei învîrt cheile. Motoarele intră în funcțiune și biuziul lor incintă urechile onoratei comisii de inventariere. Ași văzut jucăriile astea care sînt adomă căruciorelor ce transportă bagaje în Gara de Nord? Sînt țare frumoase. Puse

în funcțiune descriu niște mișcări care ar entuziasma chiar pe un copil, dară mite pe niște revizori...

— Dar, tovarășe educatoarea, așa este zgîrnat. Nu prea aveli grijă de avulul obștesc — spune muștrilor șeful.

— Vă rog să ne iertați. Să vă explic. Acum cîteva luni Cristina din grupa mică a plîns că s-a lovit la un deget și ca s-o împacă-m l-am dat jucăria pentru o jumătate de oră. Altele, știți, la noi totul stă sub cheie.

— Hm! Bine. Dar așa? E turfiți și nu funcționează.
— Dacă vă amintiri, pe asta l-ași călcat dumneavoastră din gresăoal acum doi ani cînd v-ați jucat... pardon, cînd ați făcut inventarul.

— Aha, îmi amintesc. La te uită la instrucțiuni, tovarășe revizoră, putem să cășmă căruciorelor așa?

— Da. Să-l trecem în procesul verbal de casare!

— Să-l trecem.
Revizorăa scrie repede. Are toate motivele: colegii ei au început să verifice cum func-

ționează trenulețul electric și asta este tare amuzant.

Pe neobservate, printre membrii comisiei de inventariere și-a făcut apariția și Gigel, zbirulul de la grupa mare. Și pe el îl amuză trenulețul electric.

— Vreau și eu... E rîndul meu, nene.

— Dar, din grabă, manevra greșită a lui Gigel face să deranjeze un vagon. Catastrofa teroviară nu e de proporții.

— Umbă cu griș, pușor, cu mijloacele fixe.

— Cum fixe, nene? Nu vezi că merg?

— Seful stă tar în cumpănă. Se întreabă dacă e cazul să-i expulsoare la Gigel că toate jucăriile care au o valoare de peste 25 de lei se numesc mijloace fixe (și cu mijloacele fixe trecute în inventar nu te poți juca cu una, cu două afară).

— Lasă Gigel, că îți explic eu pe urmă — îl salvează educatoarea. Acum du-te afară și joacă leapașu.

Către amiază, inventarul s-a terminat. Totul a fost incuiat la

loc. În procesul verbal s-a subliniat modul exemplar de păstrare a jucăriilor. A fost apreciat, de asemenea, confecționarea unei vitrine (bineînțeles trecut și ea în inventar) în care au fost expuse unele jucăii mai chipeșe. Deci, și școlul educativ a fost atins, vitrina frumoasă aranjată contribuind la educația estetică a copiilor.

În curte, hărdăiaie mare. Fiecare se joacă în legea lui. Aurel s-a urcat sus pe gard și zice că e în elicopter. Trănică e călare pe un băi și zice că e motociclist cu aty... — Ce inventivi sînt copiii! — remarcă revizorul șef.

De după colț apare un șir de copii. În frunte, Gigel bate într-o țigire. Toți îl urmează cîntînd în cor:

„Nișorul n-are o tobă
Bum! bum! bum!
Că-i acunsă după sobă
Bum! bum! bum!
Vor revizorii țoți ței
Să se joace numai ei...”

MIRCEA IONEA

Instructaj pentru inspectorii de educație fizică

În zilele de 10-11 mai a.c., inspectorii de educație fizică din cadrul prefecturilor județene și al Inspectoratului școlar al municipiului București au participat la un instructaj organizat de Ministerul Învățămîntului. Cu acest prilej ei au avut și posibilitatea de a face un larg schimb de experiență în legătură cu activitatea lor.

Relieful rolul inspectoratelor școlare județene pe lîngă îmbunătățirea continuă a activității de educație fizică și sport în rândurile elevilor, instructajul a precizat sarcinile și atribuțiile inspectorilor de educație fizică în legătură cu îndrumarea și controlul desfășurării lecțiilor de educație fizică și a activităților sportive pe activi-

cu organizarea activității cercurilor și comisiilor de specialitate și îmbunătățirea bazei materiale necesare practicii educației fizice, îndeosebi cu amenajarea de baze sportive simple. O atenție deosebită s-a acordat precizării metodelor efective și muncii de îndrumare și control, principalele activități a instruirii de specialitate. Indicații utile au fost date și cu privire la modul de finanțare a educației fizice și a activităților sportive a elevilor.

Instructajul și discuțiile au subliniat rolul social al educației fizice, necesitatea ei în etapa actuală și sînt intensificate eforturile și preocupările pentru a orienta activitatea de educație fizică din școală spre rezolvarea sarcinilor esențiale ale acesteia: întărirea sănătății și corectarea dezvoltării fizice a organismului elevilor, îmbunătățirea și perfecționarea continuă a capacității motrice a elevilor, contribuția la dezvoltarea unor trăsăturilor morale și de voință pozitivă.

În legătură cu sarcinile ce revin școlii pe lîngă dezvoltarea activității sportive de performanță s-au subliniat posibilitățile de a dispune învățămîntul prin rețeaua specializată — școli sportive și licee cu program de educație fizică — și printre-a mai subliniat valoarea de instruire a orelor de educație fizică și a activităților sportive, pentru că

Prin conținutul lor, îndrumătoarele privind admiterea în liceele de specialitate și în școlile profesionale și în școlile de specialitate și în școlile profesionale în anul școlar 1968-1969

Îndrumătoarele pentru admiterea în liceele de specialitate și în școlile profesionale în anul școlar 1968-1969

Recent au apărut în librării îndrumătoarele privind admiterea în liceele de specialitate și în școlile profesionale pentru anul 1968-1969. Îndrumătoarele se referă la modalitățile de înscriere la concursul de admitere în școlile amintite, menționîndu-se datele la care se vor desfășura aceste concursuri, rețeaua de școli, profesii pentru care se efectuează pregătirea în fiecare școală.

Prin conținutul lor, îndrumătoarele privind admiterea în liceele de specialitate și în școlile profesionale constituie un prețios material pus la îndemina profesorilor și elevilor în vederea realizării unei judecătoare orientări școlare și profesionale.

Acțiuni de informare științifică a cadrelor didactice

Prof. IRIMIA IACOB

În municipiul Iași s-au inițiat în ultimul timp numeroase acțiuni în vederea informării cadrelor didactice asupra celor mai noi coacerii în domeniul pedagogic și psihologic.

Recent, prof. dr. docent Ștefan Birsăneson, membru corespondent al Academiei, a ținut în aula Bibliotecii Centrale universitare „M. Eminescu” conferința „Incercări de modernizare a noțiunilor de pedagogie”. Urmărită de un public numeros, format din cadre didactice din învățămîntul de toate gradele și cercetători științifici, conferința a prezentat principalele direcții și modalități de modernizare în domeniul cercetărilor pedagogice, subliniînd în mod deosebit importanța ce o prezintă pentru aceste cercetări Direcțiunea C.C. și F.C.R. dezvoltarea învățămîntului în Republica Socialistă Română.

Pentru responsabilii comisiilor metodice din școlile s-a organizat un ciclu de expuneri pe teme: „Corectarea științifică în pedagogie și metodele ei”, „Experimentul pedagogic” și „Importanța statisticii pentru învățămînt și cercetarea științifică”. De asemenea, s-au organizat consultanțe pentru diriginți în legătură cu orientarea școlară și profesională a elevilor.

Sesiuni de comunicări privind activitatea pionierească

Prof. NICOLAE PREJA

Organizat de Inițiativa Comitetului municipal București al U.T.C., clubul — care funcționează la Casa de cultură a tineretului din sectorul 4 — are ca oaspeți în fiecare zi numeroși elevi din toate liceele, școlile profesionale și tehnice ale Capitalei. Programul, alcătuit înțeles în urma propunerilor elevilor și în funcție de preferințele lor, cuprinde numeroase acțiuni variate și distractive. Pasionații pentru știință și tehnică se reunește în cercul „Mina enciclopedică” în cercurile de astronomie sau de geografie. Un alt cerc stă la dispoziția tinerilor amatori fotografi. De un mare sflux se bucură și cercurile sportive de judo și de tir cu arcul.

Oferind plăcute cazuri de desindere și un cadru propice dezvoltării multilaterale, „elev-clubul” devine tot mai mult un loc de predilecție al adolescenților.

Clubul elevilor

Nu de mult a fost impilantă o legătură dorită a elevilor din Capitală: a ceea ce a avea un club al lor unde să se poată întâlni pentru a-și petrece timpul liber în mod plăcut.

Organizat de Inițiativa Comitetului municipal București al U.T.C., clubul — care funcționează la Casa de cultură a tineretului din sectorul 4 — are ca oaspeți în fiecare zi numeroși elevi din toate liceele, școlile profesionale și tehnice ale Capitalei. Programul, alcătuit înțeles în urma propunerilor elevilor și în funcție de preferințele lor, cuprinde numeroase acțiuni variate și distractive. Pasionații pentru știință și tehnică se reunește în cercul „Mina enciclopedică” în cercurile de astronomie sau de geografie. Un alt cerc stă la dispoziția tinerilor amatori fotografi. De un mare sflux se bucură și cercurile sportive de judo și de tir cu arcul.

Oferind plăcute cazuri de desindere și un cadru propice dezvoltării multilaterale, „elev-clubul” devine tot mai mult un loc de predilecție al adolescenților.

Clubul elevilor

Nu de mult a fost impilantă o legătură dorită a elevilor din Capitală: a ceea ce a avea un club al lor unde să se poată întâlni pentru a-și petrece timpul liber în mod plăcut.

Organizat de Inițiativa Comitetului municipal București al U.T.C., clubul — care funcționează la Casa de cultură a tineretului din sectorul 4 — are ca oaspeți în fiecare zi numeroși elevi din toate liceele, școlile profesionale și tehnice ale Capitalei. Programul, alcătuit înțeles în urma propunerilor elevilor și în funcție de preferințele lor, cuprinde numeroase acțiuni variate și distractive. Pasionații pentru știință și tehnică se reunește în cercul „Mina enciclopedică” în cercurile de astronomie sau de geografie. Un alt cerc stă la dispoziția tinerilor amatori fotografi. De un mare sflux se bucură și cercurile sportive de judo și de tir cu arcul.

Oferind plăcute cazuri de desindere și un cadru propice dezvoltării multilaterale, „elev-clubul” devine tot mai mult un loc de predilecție al adolescenților.

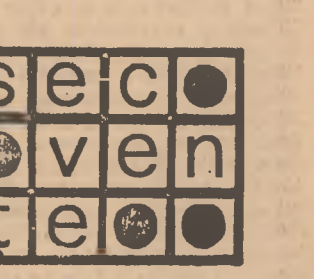
Clubul elevilor

Nu de mult a fost impilantă o legătură dorită a elevilor din Capitală: a ceea ce a avea un club al lor unde să se poată întâlni pentru a-și petrece timpul liber în mod plăcut.

trebuie să privească pletoni atunci cînd traversarea străzii etc. Exerciții asemănătoare s-au efectuat în cadrul unor plimbări prin Capitală cu tramvaiul sau autobuzul.

Zilele cărții pentru copii și adolescenți

Între 25 mai — 1 iunie a.c., Centrul editorilor și difuzării cărții organizează „Zilele cărții pentru copii și adolescenți”. Avînd în vedere însemnătatea acestor acțiuni pentru activitatea de educare și cultură a tineretului, școlile îl vor acorda tot sprijinul necesar.

ORIENTAREA ȘCOLARĂ ȘI PROFESIONALĂ

Sarcinile etapei actuale

În etapa sfârșitului de an, problemele orientării școlare și profesionale — care constituie o preocupare continuă — capătă o actualitate mai mare. Redacția noastră a solicitat recent, unor specialiști din cadrul Institutului de științe pedagogice, să conștientizeze unele probleme importante care trebuie să se afle pe primul plan în activitatea oamenilor școlii în aceste săptămâni.

Orientarea — o acțiune complexă

Orientarea școlară și profesională, înțelesă ca o activitate complexă, menită să favorizeze afirmarea personalității, să-i stimuleze dezvoltarea și să-i înlesnească integrarea în societate și în munca socială, promovează circulația liberă a valorilor și progresul social. Ea are un accentuat caracter interdisciplinar și nu poate fi soluționată decât prin luarea în considerare a principalelor săi parametri. Pentru a o realiza cu succes este necesar să se elaboreze o concepție științifică care să-l stea la bază, să se precizeze și să se verifice un sistem de metode și procedee adecvate scopului pe care îl urmărește, să se pregătească un personal specializat capabil să le utilizeze și să se creeze condițiile tehnico-materiale care să facă posibilă traducerea în practică a principiilor sale.

Glăsușii școlii, care reclamă pe drept cuvânt — pe lângă studii teoretice-fundamentale, orientative în domeniul orientării școlare și profesionale — și cercetări aplicative-practice, reprezintă un semn pentru cercetarea științifică, un îndemn de a-i accelera ritmul și de a merge în cadentă cu progresul și cu nevoile școlii, dacă nu chiar ceva mai înainte. Aceasta presupune, firește, înțelegerea justă a rolului orientării școlare și profesionale în ansamblul activității instructiv-educative, a caracterului ei pedagogic-formal, a naturii umaniste a acestui proces și a aplicațiilor sale social-politice.

Privită din această perspectivă, orientarea școlară și profesională nu se poate reduce la simple acțiuni de propagandă profesională, nu poate fi ruptă de întregul complex activităților școlare și extrașcolare, de sistemul educației comuniste și nici nu poate fi marginalizată numai la simple acțiuni psihologice sau pedagogice. Se cer luări în considerare tot factorii care intervin în acest proces sau cel puțin aceia dintre ei care exercită o influență mai mare și care determină atitudinea elevilor, opțiunea lor profesională. Astfel, factorul economic (necesarul bratelor de muncă, dinamizația profesioniilor, perspectivele apropiate și îndepărtate în diverse ramuri de activitate etc.), factorul social (schimbări în structura păturilor sociale, influența mediului social-profesional, a micro-grupelor asupra alegerii profesiei etc.), factorul medical (incompatibilități între anumite profesii și unele structuri anatomico-fiziologice, contraindicații medicale etc.), cel psihologic, pedagogic, etic etc. nu pot fi deloc subestimați în procesul pregătirii elevului pentru alegerea profesiei.

Tinărul trebuie pus în situația de a participa activ la făurirea propriului său destin, în această presupune dezvoltarea acelor calități care să-l ajute să se autocunoască, să se autoformeze, să-și autoed-

voite personalitatea și să-și aleagă în mod liber și conștient școala sau profesia care corespunde în cel mai înalt grad aspirațiilor și capacităților sale, precum și nevoilor sociale. În aceasta constă esența orientării școlare și profesionale. Așa cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu în expunerea făcută la Consfătuirea cu primii secretari ai comitetelor județene de partid și primii vicepreședinți ai comitetelor executive ale consiliilor populare județene: „Trebuie să milităm cu consecvență și hotărâre în spiritul înaltelor principii ale umanismului socialist, pentru a deschide fiecărui membru al societății posibilități nelimitate în vederea manifestării nestingerite a personalității sale, pentru a-i crea condiții de a-și aduce contribuția la înflorirea societății socialiste, la progresul și prosperitatea patriei”.

În etapa actuală de dezvoltare a școlii este la fel de important, pe de o parte, să punem bazele unei acțiuni de orientare școlară și profesională științifică, în condițiile pe care le creează noua Lege a învățământului și pe de altă parte să lichidăm rămășițele unei practici empirice, depășite și unilaterale.

În prezent, când eficiența devine un criteriu de apreciere și pentru orientarea școlară și profesională și când pot fi folosite în acest scop foarte multe și variate acțiuni în școală și în afara ei — întâlniri, vizite, simpozionuri, conferințe, excursii, ore de dirigiență etc. — problema patimă care se pune este aceea de a stabili valoarea fiecăreia din ele, punerea ei multiformativă și consecințele pozitive probabile. Creșterea eficienței acțiunilor de orientare profesională presupune organizarea lor pe baza unei concepții clare, selecția mijloacelor de acțiune și reținutarea hotărârii la tot ceea ce poate da numai iluzia unei activități utile. Se cer combinate acțiunile de orientare profesională cu caracter de campanie, izolate, ne-integrate într-un sistem, folosite mai ales în perioada finală a clasei de absolvire. La fel, abuzul de anchete și sondaje în acest domeniu nu poate tine locul unor cercetări sistematice și temeinice.

O lucrare care sintetizează rezultatele cercetărilor de orientare școlară și profesională efectuate în ultimii doi ani, aflată sub tipar, pregătirea unei scrisori metodice pentru părinți, elaborarea unei fișe de cunoaștere și caracterizare psihopedagogică a elevilor, experimentarea unor instrumente științifice de lucru și prelucrarea datelor altor cercetări aflate în curs vor veni să susțină munca tot mai intensă și mai bine organizată a școlii în acest domeniu atât de important al activității ei.

Conf. dr. D. SALADE
director adjunct al I.S.P.

Ce sfaturi dăm părinților?

Peste puțină vreme promoția de absolvenți ai școlii generale se va găsi pe pragurile unii nou înscut de drum, pe itinerarul căruia se vor apropia în mod sensibil de realizarea aspirațiilor profesionale. Până atunci mai sînt câteva săptămîni încărcate de emoție, de așteptări, de confruntări la examene și concursuri. Alături de tineri, uneori mai mult decât ei, părinții trăiesc și ei tensiunea acestei etape. E o perioadă în care școala e mai mult frecventată de părinți, în care dirigintele mai ales e solicitat cu păreri și sfaturi. Este firesc, pentru că alegerea drumului viitor al tinerilor constituie și pentru părinți un moment de gravă responsabilitate, de matură deliberare. Hotărîrea trebuie să se sprijine pe o serie de parametri care să dea sentimentul plener al unei orientări.

O condiție pe care am putea-o integra celor esențiale este aceea a obiectivității în raport cu aprecierea copiilor. În mod general, cunoașterea copiilor de către părinți e subiectivă: copiii devin purtători ai unor calități pe care părinții și le-ar fi dorit, ai unor împliniri profesionale pe care părinții nu le-au putut realiza din diferite motive. De pe această poziție, influențarea tinerilor spre un drum sau altul nu dă totdeauna rezultatele scontate, mai ales atunci cînd alegerea nu se adresează structurilor psihice și aspirațiilor tinerilor. Pentru a nu greși, părinții trebuie

să-și confrunte propriile opinii cu cele ale școlii — dirigitelor, profesori, organizație de tineret — și bineînțeles cu cele ale copiilor. Este bine să-și sfătuiască de părinți să discute mai mult cu copiii în această perioadă despre viitorul lor. Discuțiile trebuie să pornească de la preferințele profesionale manifestate de aceștia, axate pe unele repere care pun față în față aspirația cu nivelul de sănătate și pregătire al tinărului în raport cu exigențele școlii pe care și-o dorește și cu perspectiva profesională pe care școala respectivă o deschide. Trebuie să se fie în seamă de asemenea în aceste discuții concordanța dintre aptitudinile manifestate de copii și profilul de conținut al școlii pe care vor s-o urmeze, statutul profesiei spre care tind în raport cu dezvoltarea social-economică generală etc.

Problema nu e dintre cele mai ușoare, datorită faptului că tinerii lor li se oferă spre alegere mai multe drumuri, toate la fel de îmbietoare: liceu de cultură generală, liceu de specialitate, școală profesională, calificare în producție. Pentru a-i ajuta pe părinți să adopte o atitudine realistă în această problemă, se cere în primul rînd să-i convingem că în condițiile orînduirii noastre socialiste toate profesunile sînt la fel de bune în măsura în care cel care le practică se ridică la o valoare individuală recunoscută și că mediocrită-

Nu e nevoie să mai demonstrăm aici că orientarea școlară și profesională constituie un proces educativ îndelungat și nu o scurtă „campanie” la sfîrșitul unui ciclu de învățămînt sau al unui an școlar. Dacă vorbim acum de sarcinile etapei actuale este pentru că acest proces educativ prezintă — ca întregul proces de învățămînt, de altfel — un anumit specific la sfîrșitul anului școlar, care este o etapă de bilanț, de sinteză și de precizări.

Evident, sarcinile diferă în funcție de clasă. Într-un fel se pun problemele în clasele de absolvire și altfel în celelalte (cu toate diferențele de obiective și de conținut existente între clase). Problemele care se pun acut în clasele de absolvire sînt precizarea alegerii școlii și profesiei de către cei ne-decisi pînă acum și verificarea alegerii de către cei care s-au decis mai înainte.

Anchetele făcute de curînd la mai multe clase a VIII-a din București (se știe că în acest an școlar clasa a VIII-a este singura clasă de absolvire), au arătat că marea majoritate a elevilor (peste 90 la sută), declară că s-au decis asupra școlii și, o bună parte din ei, și asupra profesiei viitoare. Dacă cercetăm însă motivația alegerii școlii ne dăm seama că în destul de multe cazuri (circa 20 la sută) deciziile sînt nemotivate.

Aceleași anchete au arătat și direcțiile în care se orientează de regulă elevii. Cei mai mulți (aproximativ 83 la sută) intenționează să urmeze liceul de cultură generală, avînd în perspectivă imaginea unei facultăți și a unei profesii („academice”: inginer, medic, profesor, arhitect etc. Doar 6 la sută optează pentru școlile profesionale și circa 11 la sută pentru diferitele tipuri de licee de specialitate. Din

răspunsurile la chestionare răzbate uneori clar lipsa de informație asupra școlilor și profesioniilor, ca și o falsă autoapreciere.

Așa sînd lucrurile, ne putem întreba: ce le rămîne de făcut profesorilor și diriginților în perioada actuală pentru a-i ajuta pe elevi să-și precizeze sau să-și verifice alegerea școlii și a profesiei?

Mai întîi, pentru precizarea sau verificarea alegerii elevii trebuie ajutați să-și completeze (sau să-i corecteze) informația despre școlile și profesunile indicate ca preferate. Pe lângă tot ce s-a făcut pînă la această dată, este nevoie să li se înlesnească informația școlară și profesională. Se pot folosi în acest scop îndrumătoarele recente apărute pentru admiterea în școlile profesionale și liceele de specialitate (e de dorit ca acestea să se găsească la biblioteca școlii, unde să poată fi consultate de fiecare) vizitele în școli și întreprinderi și discuțiile cu specialiștii, organizații numai pentru elevii care și-au manifestat preferințele în domeniile respective, vizionarea unor filme documentare (cu aspecte din industrie, agricultură, construcții etc.), organizată pentru toți elevii intereseți din clasele paralele etc.

Consultațiile individuale date de dirigitii și alți profesori (în unele școli de consiliere de orientare școlară și profesională) și indicarea unor mijloace de informare independentă (cărți, reviste, anumite jurnale de actualități și filme documentare rulate la cinematografe etc.) pot contribui mult la precizarea hotărîrii elevilor.

În al doilea rînd, este nevoie să-i ajutăm pe elevi să-și confrunte posibilitățile cu calitățile cerute de profesune. Alegerea nu este valabilă decît dacă din această con-

fruntare rezultă un anumit echilibru. Evident, pentru aceasta nu este suficient ca elevii să cunoască specificul profesioniilor, ci trebuie să se cunoască obiectiv și pe ei înșiși. Mijlocul cel mai important pentru verificarea autoaprecierii este confruntarea părerii proprii cu rezultatele concrete ale activității școlare și extrașcolare. Ca să-i poată ajuta — făcîndu-le recomandări — dirigitii trebuie să-i cunoască bine pe elevi și să-i caracterizeze fidel, folosind și datele deținute de toți ceilalți profesori ai clasei. Definiția acestor caracterizări și folosirea lor la îndrumarea concretă a elevilor este o sarcină caracteristică a etapei actuale.

Probleme aparte ridică și elevii din clasa a IX-a, care sînt puși în fața unei alte alegeri — aceea a secției. Înainte de a-și declara opțiunea definitivă, este nevoie să-i informăm (sarcina li aparține în primul rînd dirigitelului) despre specificul secțiilor liceului și despre perspectivele școlare și profesionale pe care le oferă fiecare secție.

La celelalte clase (V-VII și X-XI) nu apar sarcini speciale în această etapă, ci se continuă munca obișnuită din timpul anului. Totuși, credem că și la aceste clase ar trebui să se facă — cu ajutorul unui chestionar — un bilanț al opțiunilor elevilor și al motivațiilor alegerii, în dublu scop: pentru a constata evoluția opțiunilor profesionale ale elevilor de la începutul anului școlar și pînă la sfîrșitul lui și pentru a stabili punctul de plecare pentru munca din viitorul an școlar.

MIHAI CHIVIRIGA
șeful sectorului de orientare școlară și profesională

Aspecte psihologice ale vizitelor în producție

Este etapa cînd, în cadrul acțiunilor de orientare școlară și profesională, școlile organizează mai intens vizite în producție cu elevii. Pornind de la premisa că detaliile privind organizarea vizitelor sînt îndeajuns cunoscute, nu ne vom opri asupra lor. Vom vorbi în schimb, pe baza experienței suficiente de bogate în acest domeniu a colectivelor de orientare din Cluj, despre o cerință obligatorie, care apare ca o premisă a reușitei acestora: diferențierea ce trebuie impusă vizitelor în funcție de linia de perspectivă pe care se înscriu.

S-a constatat cu regularitate faptul că efectul psihologic, mobilizator al vizitelor nu este întotdeauna același și nu din motive obiective. Factorii psihologici subiectivi antronați în acțiunile care compun o vizită sînt decisivi. Ei cuprind o arie vastă de fenomene, începînd cu particularitățile de vîrstă și fondul apercipțiv specific elevului — luat ca tip — continuînd cu dispoziția afectivă, cu coloratura emoțională dată de o anumită atmosferă creată în jurul vizitei și încheindu-se cu orientarea aspirațiilor, înclinațiilor și chiar a intereseilor profesionale manifestate de elevi.

Bizindu-se pe acești factori, colectivul nostru a putut dintr-un început face distincția între vizitele preliminare, cu scopul general de orientare și informație, destinate tuturor elevilor și vizitele profesionale, cu scop de documentare și

consolidare, destinate unui număr mai restrîns de elevi, care manifestă înclinații și interes pentru un anumit domeniu de activitate.

Pentru elevii mai slabi, la care se constată o oarecare dezorientare orientarea diriginților, năzuințelor sau aspirațiilor și planul realizării reale, se pot organiza vizite dirijate, care au ca scop trezirea interesului și orientarea aspirațiilor spre acele domenii de activitate în care vor putea face față și care le-ar putea oferi satisfacția autorealizării.

Intervin însă aici și alți factori subiectivi, care în condiții obișnuite sînt ignorați sau neglijăți. Se ridică, anume, întrebarea: cum poate declara profesorul acel „potențial psihologic” capabil să prefigureze decizia elevului? În general sîntem înclinați să acordăm un credit excesiv „admirației” de împrumut sau de comandă. Dacă în cutare lecție din manual se vorbește despre eroismul turnătorului, considerăm de la sine înțeles că elevul va fi pătruns de respect și admirație pentru profesia de turnător. Un profesor care vorbește în clasă despre vitel său — rămas neîmplinit de altfel și nu se știe de ce — de a deveni agronom, el socotește, în virtutea aceluiași mecanism, că toți elevii vor visa la profesia de agronom. În realitate, lucrurile se petrec altfel. Elevul este mult mai rezervat și mai circumspect decît îl socotim noi, pretinde mai mult decît îi oferim.

Nu rareori el rămîne nesatisfăcut, frîntănt de îndoieli și întrebări. Iată de ce, mai ales la vîrsta primă înocărită, la vîrsta cînd elevul este în situația de a efectua prima alegere, de a lua prima decizie este deosebit de important să lărgim vizitele informative preliminare și să le organizăm cu cea mai atentă grijă. Această grijă atentă înseamnă, după părerea noastră, cel puțin două lucruri. Mai întîi, ea pretinde introducerea pe parcursul vizitei a unor elemente de surpriză, de neprevăzut. Surpriza, neprevăzutul tonifică interesul. Ele declanșează acel sentiment al umirii și curiozității care reprezintă primul pas spre cercetare. Surpriza îl reține pe elev determinînd un reflex deosebit de prețios prin profunditatea sa, reflexul de orientare, reflexul lui „ce este?”.

În al doilea rînd, este neapărat necesar să luăm în seamă factorul afectiv. Orice vizită este însoțită de explicații, indicații, descrieri, care în ansamblu reprezintă analiza obiectivului observat și cercetat de elevi. În această analiză se ține seama de tehnica și tehnologia profesiei, de igiena, de sociologia și perspectivele profesiei. În realitate, însă, elevul rămîne mai puțin impresionat de faptul că în munca sa muncitorul folosește un procedeu sau altul de producție, în schimb este puternic afectat, de pildă, de faptul că munca raționalizată aduce mari economii statului, că întreprinderea vizitată produce valori care afirmă statutul nostru pe plan internațional etc.

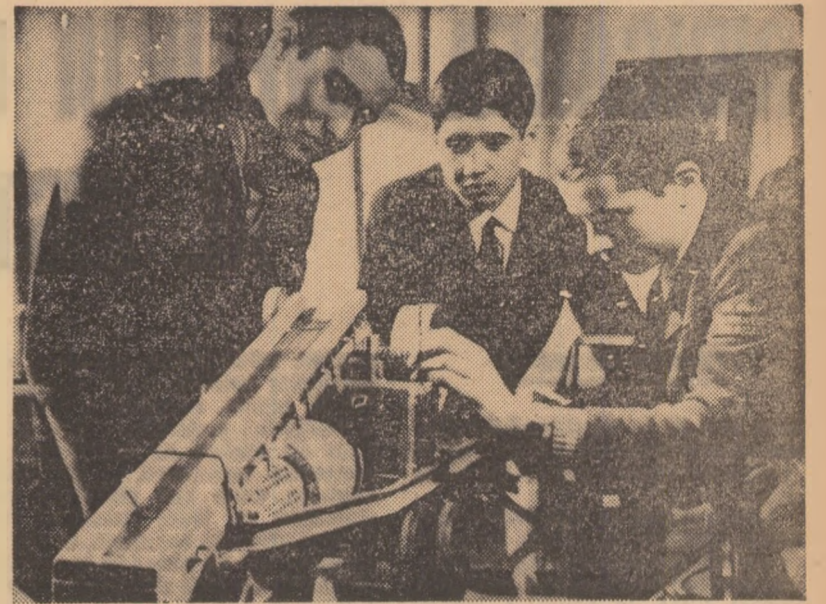
Am prezentat doar cîteva din problemele psihologice legate de desfășurarea vizitelor. În speranță că ele vor arunca o lumină nouă asupra modului în care trebuie organizate acestea. Evident, rămîne ca practica să dezvăluie noi aspecte, să le adrească pe cele sesizate deja și să permită elaborarea unei metodici complete a vizitelor, privită și din perspectiva sarcinilor învățămîntului, dar și din perspectiva psihologiei elevului.

Dr. RODICA CIUREA-CODREANU
cercetător principal la filiala Cluj

Pe lângă toate acestea, părinții trebuie îndrumați să se informeze bine asupra tipului de școală pe care-l recomandă sau pe care-l acceptă pentru copiii lor. Este necesar să-i convingem că ceea ce trebuie să prevaleze sînt criteriile de perspectivă profesională și nu condițiile împlințoare, cum ar fi apropierea de casă, a unei școli, prezența unor cunoștințe la școala respectivă etc.

Problema viitorului unui tinăr nu poate fi o problemă de acomodare oportunistă la unele realități contingente. Protecția viitorului, la care familia seamănă în mod deosebit, trebuie făcută chibzuit, judțos. Dar noi, ce le lucrăm în școală, sîntem chemați să-i ajutăm cît mai concret pe părinți în această proiectare.

Prof. ROMEO DASCĂLESCU
secretar științific

În pregătirea viitorilor tehnicieni și muncitori de înaltă calificare sînt utilizate cu succes machetele celor mai moderne utilaje

Din activitatea organizațiilor sindicale

Temeiul prestigiului

„Comitetul nostru nu are suficiente autoritate pentru a realiza într-adevăr ceva deosebit” — ne spune cu puțin timp în urmă președintele unui sindicat care reunește un mare număr de membri — cadre didactice și alți oameni ai școlii — dintr-un oras, azi capitală de județ. De fapt întocmirea planului vrea să justifice o activitate modestă — ca să nu zicem slabă. De multe ori în discuție ridicase din umeri: „Știi, noi ne străduim, înim cu regularitate ședințe, sprîmîm conducerile de școli în îndeplinirea planului de activitate, am vrut chiar să facem un cor, încasăm la timp cotizațiile dar...”. Dar realitatea era că strădăniile președintelui, altfel destul de amabile, nu reușiseră să dea comitetului sindicalului prestigiul pe care s-ar fi cuvenit să-l aibă în fața celor ce l-au ales.

Poate să-și clișieze un asemenea comitet încrederea oamenilor? Unde își are lucrul prestigiul alt de neașteptat pentru înfăptuirea sarcinilor care stau în fața organelor sindicale noastre cu președinții unor comitete sindicale din Capitală?

Cred că sursă de prestigiu comitetelor sindicale este consecvența cu care ele își însușesc organica stilul de muncă promovată de conducerea partidului, fermitatea cu care înfruntă presiunile investite, felul în care combat manifestările de formalism și superficialitate — me-a spus un vechi activist al sindicatelor, prof. Adam Căliman, președintele sindicatului învățămînt din secția VIII. De cîte ori în școli seivesc greutăți în realizarea unor sarcini noi, complexe, organizațiile sindicale trebuie să-și facă simțită prezența prin mobilizarea tuturor resurselor de energie și inițiativă ale membrilor. Anălină atent trebuie să încheie manifestările de rigiditate și înclinare din stilul lor de muncă, să promoveze o activitate vie, concretă, adresată direct oamenilor. Orice membru de sindicat trebuie să găsească la noi sprîmîn efectiv în rezolvarea problemelor de orice ordin ale activității sale profesionale și obștești.

În activitatea cotidiană — am replicat noi — ni s-a întâmplat să înțilin de multe ori comitete în ale căror planuri de muncă erau înscrise obiective ca cele amintite de dv. sv. Practic, însă, acestea nu înseamnă altceva decît apăsarea inițiativelor altora, o contribuție mai mult sau mai puțin palpabilă la îndeplinirea planului general de muncă al școlii. Fapt este că de multe ori oamenii delimitază greu ce trebuie să facă sindicatul și ce conderă administrativă, ceea ce a dus nu de puține ori la mentalitatea că din moment ce, de pildă, de activitatea profesională din școală se ocupă diriginta, nu mai are rost ca ea să intre și în preocupările sindicale.

Ajungeri de fapt la mult dezbătută problemă — paralizantului, fenomen pe bună dreptate combătut — intervine prof. Gheorghe Diaconescu, președintele sindicatului învățămînt din sectorul II. Vroind să fugă de paralizant, unii au înțeles să lase conducerea școlii rezolvarea problemelor majore ale muncii, biroului grupei sindicale revenindu-i un rol cu totul secundar, uneori chiar de censurată. Dar sindicatele sînt organizații cu caracter profesional și în centrul preocupărilor lor trebuie să stea problemele majore ale învățămîntului, ale procesului instructiv-educativ din școala respectivă. Eforturile lor trebuie să se conjoară — desigur fără a li se suprapune — cu eforturile conducerii administrative fiind, evident, îndreptate spre același țel. Ca reprezentanți ai tuturor membrilor de sindicat comitetul sau biroul grupei sindicale trebuie să privească problemele prin prisma centrelor și intereselor întregului colectiv.

Aș vrea să continui ideea cu un exemplu — ne spune prof. Adam Căliman. Desi încălțări tineri trebuie să se pliară din vedere grijă pentru asigurarea unei judicioase organizări a întregii munci în școală, ca și a muncii fiecărui învățător și profesor, în practică unele organizații sindicale uită de ea. Fenomenul de supraîncărcare de pildă, despre care se

vorbește mult, are multe cauze — printre ele și acțiunile formale de care, din păcate, nu duce lipsă activitatea unor sindicate — dar cauza esențială constă în modul cum este concepută munca de ansamblu și de amănunt a școlii, într-un cuvînt, organizarea ei. E bine știut că sindicatele au datorită să se ocupe de crearea unor condiții optime de muncă. În multe locuri s-a crezut că aceste înseamnă că biroul grupei sindicale trebuie să aibă în vedere doar, să zicem, să nu se fumeze în cancelarie, să se scriească laboratoarele și așa mai departe. Cred însă că asigurarea condițiilor pentru o muncă rodnică și eficientă înseamnă în primul rînd justa împărțire a sarcinilor. În ce constă își desăvîrșă un profesor cîrăuia, așa cum am înțeles în unele școli, l s-a repartizat 8-10 sarcini? Nu va avea dect de cîștigat acel comitet sau birou care va lupta cu fermitate pentru o împărțire echilibrată a sarcinilor?

Aveți, desigur, dreptate — am observat noi. Domeniile de activitate majoră din viața școlii asupra cărora sindicatele trebuie să-și spună cuvîntul sînt multe. Esențial este și ca ori de cîte ori au nevoie de sprîmîn sindicalului, membrii acestuia să înțelegă, la comitet sau la birou, înțelegere, principialitate, competență și promptitudine în rezolvarea problemelor.

Desigur, — a fost de părere prof. Mariana Gavrilescu, președinta sindicalului învățămînt din sectorul IV — trebuie să urmărim efectiv aplicarea cu cea mai mare scrupulozitate a legilor, a hotărîrilor și a dispozițiilor. Este adevărat că drepturile oamenilor muncii din țara noastră sînt garantate în legi de un larg democraticism și în care se manifestă grija deosebită pentru om. Unii ar putea întreba ce rost mai are acțiunea sindicalului cînd aceste drepturi sînt garantate de organele puterii de stat. Trebuie avut însă în vedere faptul că uneori se petrec și abateri de la legi, abuzuri, încălcări. Unele organe sindicale trec cu vederea aceste ilegalități. Neluarea în seamă a doleanțelor salariaților lezati în drepturile lor face ca ei să-și caute drepturile la alte foruri superioare și să-și piardă încrederea în organele lor cele mai apropiate și de la care, în fond, ar trebui să primească tot sprîmînul necesar. Multe lucruri bune se pot prezînta în așa rezolvă din vreme atunci cînd comitetul sau biroul grupei sindicale stie ce are de făcut și cercetează cu seriozitate și spirit de răspundere cauzurile ivite. În această privință aș vrea să dau ca exemplu cazul unei educatoare care a fost obligată de C.P.R. să restituie o importantă sumă de bani, preîntîndu-se că a fost în mod greșit încadrată într-o categorie superioară de salariu. Analizînd atent documentele, sindicatul a constatat că, din neglijența unor cadre ce conduceau, educatoarea fusese omisă în 1959 de pe tabelele de acordare a gradului de meritivitate, deci în acest caz avea acest drept. Pentru remedierea acestei nedreptăți comitetul a acționat cu hotărîre, mergînd în rezolvarea cazului în mod ierarhic pînă la Ministerul Învățămîntului.

Complexitatea vieții economice și sociale în etapa actuală de edificare a României socialiste cere să se ridice pe o treaptă superioară participarea oamenilor muncii la conducerea întreprinderilor și instituțiilor de stat, face să crească rolul sindicatelor — organizații de masă cele mai largi — ca participante active și nemijlocite la opera de construire a socialismului. În aceste condiții — deosebit de evidente și în învățămînt, unde se trece acum la aplicarea prevederilor cuprinse în Directiva C.C. și P.C.R. și în noua Lege a învățămîntului — organizațiilor sindicale din școli le revine un rol important în concentrarea și mobilizarea marelui potențial de muncă, de entuziasm și de inteligență de care dă dovadă corpul didactic, acest detașament puternic al intelectualității socialiste. Iar prestigiul lor stă în modul în care își duc la îndeplinire sarcinile ce le-au fost încredințate.

AL. I. VLADIMIR

În laboratorul de chimie al Liceului „V. Alecsandri” din Bacău

RIDICAREA NIVELULUI IDEOLOGIC AL INSTRUIRII ȘI EDUCĂRII

(Urmare din pag. 1)

cum este ea — cit și modul rațional de a le transmite elevilor și de a organiza munca pentru însușirea lor.

Învățământul în ansamblul său, toate obiectele de studiu, își dau o contribuție specifică la formarea elevilor cu concepția științifică despre lume, la educarea lor în spiritul ideologiei marxist-leniniste. Studiul științelor naturii, de exemplu, prin însuși obiectul lui — care este natura cu diversitatea ei de aspecte și fenomene în condițiile dezvoltării și transformării, corespunzător unor legi obiective — are un imens aport în formarea viziunii științifice asupra realității, în înțelegerea materialității ei.

Începând din primele clase, cunoștințele care li se transmit elevilor despre obiectele și fenomenele naturii înconjurătoare, observațiile care se organizează cu ei asupra diferitelor aspecte ale realității trebuie să-i conducă spre înțelegerea apariției și dezvoltării obiectelor și fenomenelor din natură, a plantelor și animalelor, a cauzelor naturale care le determină, spre înțelegerea acțiunii omului în transformarea mediului natural corespunzător nevoilor sale. Nu numai programele și manualele de științele naturii, ci și activitatea profesorilor cu elevii, în variatele ei forme de organizare și în primul rând în lecții, trebuie să reliefe puternic, în tratarea cunoștințelor din acest domeniu, asemenea ideii fundamentale cum sînt mișcarea și dezvoltarea în natură, cauzalitatea fenomenelor, determinismul, condiționarea și interdependența fenomenelor și obiectelor realității, trecerea de la inferior la superior, legitatea obiectivă în natură, înțelegerea realității ca un tot unitar în diferite forme și la diferite nivele de manifestare și organizare. Însușirea acestor idei, cit și a altora de aceeași importanță, trebuie să le formeze elevilor o înțelegere materialistă, o viziune științifică asupra lumii, să-i conducă la convingeri adevărate, la atitudine înfruntătoare față de concepțiile retrograde, mistice care într-un fel sau altul au încercat și mai încercă să dea o explicație neștiințifică realității, să interpreteze în mod denaturat realitatea obiectivă și legile ei. Totodată ele trebuie să ducă la formarea unor convingeri ferme asupra puterii științei, a omului, asupra forței lor transformatoare, cultivînd astfel încrederea în posibilitățile nelimitate ale cunoașterii omenești, ale forței creatoare a omului care, modificînd natura, își modifică și propria sa natură. În acest fel se formează la elevi o atitudine activă față de realitate, dorința și pasiunea de a-i pătrunde, prin știință, secretele și de a o stăpîni în folosul progresului social.

Predarea istoriei și a altor discipline umaniste trebuie să reliefe și ea aceste idei, aplicate la specificul societății, la diferite domenii de activitate umană. Aici se cer puternic evidențiate rolul condițiilor materiale în dezvoltarea societății, rolul maselor populare în progresul social, lupta de clasă ca motor al dezvoltării în societățile împărțite în clase antagonice, rolul ideilor înaintate, al partidelor politice, rolul revoluțiilor și revoluției socialiste. Elevii trebuie să ajungă la concluzia că societatea omenescă se dezvoltă conform unor legi obiective, că omeniirea va trece inevitabil de la capitalism la socialism. O atenție deosebită va trebui să se acorde explicării politicii științifice a partidului și statului nostru în construirea socialismului, bazată pe studiul cerințelor legilor obiective ale dezvoltării sociale, pe forța prezviunilor sale.

De o deosebită importanță teoretică și metodologică în vederea ridicării nivelului ideologic al instruirii și educării tineretului nostru sînt indicațiile Plenarei în legătură cu atitudinea științifică ce trebuie adoptată în valorificarea tradițiilor progresiste ale poporului nostru. Se impune să luăm din acestea tot ce este bun și servește mersului nostru înainte, folosindu-l ca un puternic mijloc de educație patriotică. Se cere totodată să manifestăm o atitudine fermă, intrinsecă față de acele teorii și concepții care, servind interesele claselor exploatare, au fost îndreptate împotriva poporului, au avut un caracter reacionar. În acest spirit științific trebuie apreciată, în programe și manuale, ca și în lecții, activitatea unor personalități din trecutul poporului nostru, ra-

gioniste, rolul ideilor înaintate, al partidelor politice, rolul revoluțiilor și revoluției socialiste. Elevii trebuie să ajungă la concluzia că societatea omenescă se dezvoltă conform unor legi obiective, că omeniirea va trece inevitabil de la capitalism la socialism. O atenție deosebită va trebui să se acorde explicării politicii științifice a partidului și statului nostru în construirea socialismului, bazată pe studiul cerințelor legilor obiective ale dezvoltării sociale, pe forța prezviunilor sale.

De o deosebită importanță teoretică și metodologică în vederea ridicării nivelului ideologic al instruirii și educării tineretului nostru sînt indicațiile Plenarei în legătură cu atitudinea științifică ce trebuie adoptată în valorificarea tradițiilor progresiste ale poporului nostru. Se impune să luăm din acestea tot ce este bun și servește mersului nostru înainte, folosindu-l ca un puternic mijloc de educație patriotică. Se cere totodată să manifestăm o atitudine fermă, intrinsecă față de acele teorii și concepții care, servind interesele claselor exploatare, au fost îndreptate împotriva poporului, au avut un caracter reacionar. În acest spirit științific trebuie apreciată, în programe și manuale, ca și în lecții, activitatea unor personalități din trecutul poporului nostru, ra-

gioniste, rolul ideilor înaintate, al partidelor politice, rolul revoluțiilor și revoluției socialiste. Elevii trebuie să ajungă la concluzia că societatea omenescă se dezvoltă conform unor legi obiective, că omeniirea va trece inevitabil de la capitalism la socialism. O atenție deosebită va trebui să se acorde explicării politicii științifice a partidului și statului nostru în construirea socialismului, bazată pe studiul cerințelor legilor obiective ale dezvoltării sociale, pe forța prezviunilor sale.

gioniste, rolul ideilor înaintate, al partidelor politice, rolul revoluțiilor și revoluției socialiste. Elevii trebuie să ajungă la concluzia că societatea omenescă se dezvoltă conform unor legi obiective, că omeniirea va trece inevitabil de la capitalism la socialism. O atenție deosebită va trebui să se acorde explicării politicii științifice a partidului și statului nostru în construirea socialismului, bazată pe studiul cerințelor legilor obiective ale dezvoltării sociale, pe forța prezviunilor sale.

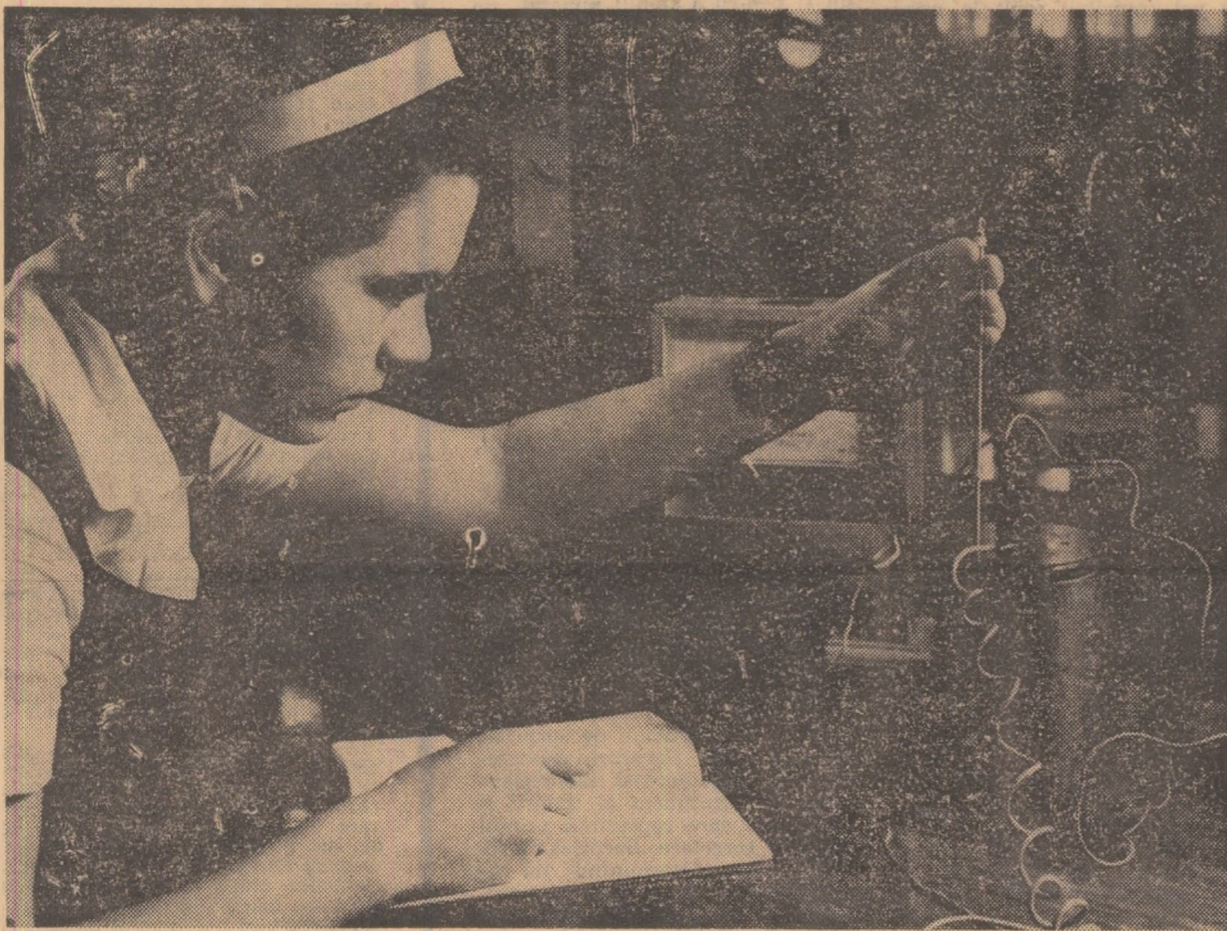
gioniste, rolul ideilor înaintate, al partidelor politice, rolul revoluțiilor și revoluției socialiste. Elevii trebuie să ajungă la concluzia că societatea omenescă se dezvoltă conform unor legi obiective, că omeniirea va trece inevitabil de la capitalism la socialism. O atenție deosebită va trebui să se acorde explicării politicii științifice a partidului și statului nostru în construirea socialismului, bazată pe studiul cerințelor legilor obiective ale dezvoltării sociale, pe forța prezviunilor sale.

gioniste, rolul ideilor înaintate, al partidelor politice, rolul revoluțiilor și revoluției socialiste. Elevii trebuie să ajungă la concluzia că societatea omenescă se dezvoltă conform unor legi obiective, că omeniirea va trece inevitabil de la capitalism la socialism. O atenție deosebită va trebui să se acorde explicării politicii științifice a partidului și statului nostru în construirea socialismului, bazată pe studiul cerințelor legilor obiective ale dezvoltării sociale, pe forța prezviunilor sale.

gioniste, rolul ideilor înaintate, al partidelor politice, rolul revoluțiilor și revoluției socialiste. Elevii trebuie să ajungă la concluzia că societatea omenescă se dezvoltă conform unor legi obiective, că omeniirea va trece inevitabil de la capitalism la socialism. O atenție deosebită va trebui să se acorde explicării politicii științifice a partidului și statului nostru în construirea socialismului, bazată pe studiul cerințelor legilor obiective ale dezvoltării sociale, pe forța prezviunilor sale.

gioniste, rolul ideilor înaintate, al partidelor politice, rolul revoluțiilor și revoluției socialiste. Elevii trebuie să ajungă la concluzia că societatea omenescă se dezvoltă conform unor legi obiective, că omeniirea va trece inevitabil de la capitalism la socialism. O atenție deosebită va trebui să se acorde explicării politicii științifice a partidului și statului nostru în construirea socialismului, bazată pe studiul cerințelor legilor obiective ale dezvoltării sociale, pe forța prezviunilor sale.

gioniste, rolul ideilor înaintate, al partidelor politice, rolul revoluțiilor și revoluției socialiste. Elevii trebuie să ajungă la concluzia că societatea omenescă se dezvoltă conform unor legi obiective, că omeniirea va trece inevitabil de la capitalism la socialism. O atenție deosebită va trebui să se acorde explicării politicii științifice a partidului și statului nostru în construirea socialismului, bazată pe studiul cerințelor legilor obiective ale dezvoltării sociale, pe forța prezviunilor sale.

Studiu recapitulativ în laborator

Constituirea Comitetului de direcție al Editurii didactice și pedagogice

Recent, în cadrul adunării generale a salariaților Editurii didactice și pedagogice a fost constituit comitetul de direcție și au fost aleși reprezentanții salariaților în comitetul de direcție al editurii. Din comitet fac parte Emil Băldescu, Mihai Roman, Onoriu Trifan, Ion Bănățeanu, Nicolae Bratosin, Naftule David, Simion Lazăr, Sergiu Deleanu, Valentin Anghelescu, Victoria Popa și Adam Stămatoiu.

În continuarea adunării, prof. Emil Băldescu, președintele comitetului de direcție, a prezentat o informare asupra realizărilor obținute de editură în domeniul continuării îmbunătățirii și perfecționării a manualelor didactice, precum și asupra sarcinilor importante ce revin tuturor salariaților editurii din hotărârile recente ale Plenarei a C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învățământului de toate gradele.

Numerosi participanți la adunare au discutat pe marginea măsurilor propuse pentru activitatea viitoare. În adunare au fost analizate lipsurile care au dus la rămânerea în urmă în editarea unor manuale școlare și cursuri universitare. Cu acest prilej s-a subliniat că în fața comitetului de direcție stau sarcini deosebit de importante în ce privește conducerea întregii activități a editurii pentru apariția în termen util și în cele mai bune condiții a manualelor, metodicilor, lucrărilor de specialitate și a materialelor didactice, precum și pentru continuarea îmbunătățirii calitative a acestora în pas cu cerințele noi trepte de dezvoltare a învățământului românesc.

Simpozion național de pedagogie

Academia R. S. România — Filiala Iași și Institutul de științe pedagogice — Filiala Iași organizează un simpozion național de pedagogie cu tema: „Perspectivele școlii și ale educației în societatea socialistă”.

Simpozionul va avea loc la Iași în zilele de 31 mai și 1 iunie 1968.

INSTITUTUL POLITEHNIC — BRAȘOV

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice: — profesor la catedra XVIII Tehnologia lemnului, disciplinele Studiul și bazele producției lemnului și Tehnologia și industrializarea lemnului, poziția 1 din statul de funcțiuni; — profesor la catedra XXIV, disciplina Tehnologia construcției de mașini, poziția 2 din statul de funcțiuni; — conferențiar la catedra XXIII Organe de mașini, disciplina Teoria mecanismelor, poziția 4 din statul de funcțiuni; — conferențiar la catedra V Electrotehnică, disciplinele Electrotehnică și mașini electrice și Echipament electric și automatizări pentru prelucrări la cald, poziția 15 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune în termen de 30 zile de la data publicării acestui anunț în Buletinul Oficial, la secretariatul rectoratului Institutului politehnic Brașov, str. N. Iorga nr. 2, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute în Regulamentul privind ocuparea funcțiilor didactice în învățământul superior, publicat în Colecția de Hotărâri și Dispoziții ale Consiliului de Miniștri nr. 31 din 5 august 1958.

Concursul va avea loc la 4 luni de la publicarea acestui anunț, la sediul Institutului politehnic din Brașov str. N. Iorga nr. 2.

INSTITUTUL DE CONSTRUCȚII — BUCUREȘTI

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următorilor post didactice:

— Conferențiar la Catedra de chimie și materiale de construcții, disciplina „Chimie și materiale de construcții” — poziția 55 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul institutului din București, b-dul Republicii nr. 176, în termen de o lună de la data publicării acestui anunț, o cerere la care vor anexa următoarele acte în două exemplare:

- Copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare;
- Copie legalizată de pe diploma de doctor sau de doctor docent în științe;
- Copie legalizată de pe atestatul de profesor sau de conferențiar;
- Lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar;
- Certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale ale candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) în care acesta își are funcția de bază;
- Memoriu de activitate didactico-științifică, semnat de candidat;
- Autobiografia.

Cei care funcționează într-o instituție de învățământ superior sînt obligați să comunice în scris rectorului sau directorului acesteia, înscrierea la concurs.

Concursul se va ține la sediul institutului, în termen de 3 luni.

Absolvenții Școlii normale din Brlad, promoția 1928, sînt rugați să-și trimită adresa colegiilor lor PETREA ALEXANDRU, strada Milcov 20 — Brlad — în vederea întîlnirii după 40 de ani de la absolvirea școlii.

Promoția 1943 a Școlii Normale „Ștefan Velovan” din Craiova are revederea la 26 mai a.c. pentru sărbătorirea unui sfert de secol de la absolvire. Colegii sînt rugați să ia legătura cu tov. Ștefan Ion, director al Școlii generale nr. 3, str. Principatele Unite nr. 7 Craiova. Facem apel la toți colegii să fie prezenți.

Absolvenții Școlii Normale de învățători din Piatra Neamț, seria 1933 care vor să participe la întîlnirea colegială după 35 de ani de la absolvirea școlii, ce va avea loc la Piatra Neamț în vechiul local al școlii în zilele de 29 și 30 iunie 1968, să comunice adreșarea la întîlnire și o contribuție personală de 50 lei pentru pregătirea mesei și cazarea în aceste zile pe adresa: învățător Oancea Gheorghe, comuna Epureni-Huși, județul Vaslui.

Teatrul de Stat din Württemberg (R.F. a Germaniei)

OPERA DIN STUTTGART

prezintă în sala Operei Române următoarele spectacole:

„ELEKTRA” de Richard Strauss

sîmbătă 25 și luni 27 mai 1968, ora 20

Conducerea muzicală: Ferdinand Leitner

Regia: Karl Heinz Böhm

Decoruri și costume: Spyros Vassiliou

cu:

Inge Borkh în rolul titular, Martha Mödl, Hildegard Hillebrech, Hans-Günter Nöcker, Fritz Uhl.

și

„NUNTA ÎNSÎNGERATĂ” de Wolfgang Fortner

duminică 26 mai 1968, ora 20

Conducerea muzicală: Ferdinand Leitner

Regia: Günther Rennert

Decoruri și costume: Leni Bauer-Ecsy

Maestru de cor: Heinz Mende

Coregrafia: Nika Nilanova

cu:

Martha Mödl, Lore Wissmann, Hetty Plümacher,

Paula Brivkalne, Margarethe Bence, Annemarie

Mörke, Hans-Günter Nöcker.

Biletele se găsesc la casa teatrului din b-dul Gheorghe

Gheorghiu-Dej, 70—72, telefon: 13.18.57 și la agenția

din Calea Victoriei nr. 40 (Pasajul Majestic), telefon: 16.48.20, zilnic între orele 10—13 și 17—19.30.

ANUNȚ

„Gazeta învățământului” aduce la cunoștința celor interesați că anunțurile publicitare privind diferite universități, întîlniri colegiale ș.a. se primesc prin:

AGENȚIA DE PUBLICITATE

București, str. Eforiei nr. 6, sect. 6

cu specificația „Pentru Gazeta învățământului”.

Taxele de publicitate reprezintă spațiul afectat

sint de 7, 8 și 9 lei/cm², în funcție de numărul coloanelor pe care se publică anunțul respectiv. Ele vor fi expediate tot pe adresa agenției, indicîndu-se totodată numărul aparițiilor, mărimea spațiului în centimetri pătrați (minimum 25 cm²) și data apariției.

BIBLIOTECA

Cultura estetică școlară

Lucrarea lui George Văideanu *Cultura estetică școlară* este nu numai o operă de pedagogie aplicată — deși evident acesta este rolul ei ultim — dar și o reușită în cercetare de clarificare teo-

retică a unor concepte estetice, îmbinată cu verificarea lor practică. Impo-

rtivă prejudecăților unora după care teoria rămîne rece și inactivă în interesul pentru ea duce inevitabil la speculații sterile, autorul lucrării de față aduce un argument convingător prin patosul activist al demonstrației sale. Într-un mod feroc sînt trecute în revistă istoria edu-

cației estetice, tradițiile românești, noțiunea de cultură estetică, locul, componența și conținutul culturii estetice școlare în programe, manuale și în viața însăși, ca și caile de perfecționare ale acesteia, evitîndu-se atât istorismul îngust cit și didacticismul empirist simplificator.

Ne aflăm astfel în prezența unei lucrări care rostește un cuvînt propriu în contextul unor mai largi preocupări în direcția educației estetice în țara noastră, concretizate atît printr-o lucrare mai veche a autorului (scrisă în 1961, în colaborare), cit și prin monografiile colective ale Institutului de filozofie al Academiei — *Educația estetică prin artă și literatură* (1964) și *Estetica vieții cotidiene* (1966). Prezența acestei direcții de cercetare și adevăratele probleme ale ei nu se pare dictată de imensa însemnătate pe care au căpătat-o problemele educației estetice în epoca contemporană în contextul politicii cultural-educative de ansamblu a partidului și statului nostru, ca și tînd seamă de intensificarea fără precedent a circulației valorilor estetice și a mijloacelor de difuzare sau punere în valoare a acestora. Evident, perspectiva autorului lucrării pe care o analizăm este cea pedagogică și implicățiile ei concrete pentru procesul instructiv-educativ presupun o anumită specializare și delimitare (poate nu întotdeauna

suficient realizată pe plan conceptual), dar problema generală este totuși comună, iar actualitatea ei de netăgăduit. Spiritul critic la adresa școlarelor și manualelor școlare, a unor carențe ale procesului de învățămînt însuși se înscriu de altfel în preocuparea de ansamblu a societății noastre de perfecționare a procesului de învățămînt în scopul formării multilaterale a personalității constructorilor socialismului — și acest fapt îl sporește actualitatea.

Nu avem intenția și nici n-am putea de altfel, într-un spațiu atît de limitat, să rezumăm cartea, dar credem că ar fi utilă evidențierea cîtorva dintre trăsăturile ei caracteristice. În primul sîntăm pe această linie efortul teoretic al autorului de a defini conceptul de cultură estetică școlară pentru a putea apoi — sprijinit și pe o analiză istorică — să porucească la investigația concretă. Subliniind că procesul de transmitere a culturii estetice are un caracter formativ, întrucît cultivarea receptivității axiologice a tînrului, îi creează o gamă de interese estetice multilaterale și durabile și îl investește cu un sistem cuprinzător de criterii apreciative, George Văideanu pune accentul pe latura activă a acestui proces la care trebuie să concure un mare număr de factori și mijloace. Conchizînd că scopul final al educației estetice este acela de a forma ati-

tudinea estetică față de viață și de profesiune și capacitatea de creație artistică, lucrarea demonstrează în mod convingător necesitatea ca și în școală să se acorde o maximă importanță acestui proces. Rezultatul unei asemenea metodologii utilizate este bogat în concluzii și, mai ales, extrem de convingător în favoarea tezelor teoretice susținute. E drept, unele dintre constatările făcute la data elaborării lucrării sînt azi depășite, unele lipsuri înlăturate și unele sugestii transpuse în practică, dar în mare problemele ridicate rămîn valabile și merită toată atenția atît din partea forurilor competente, cit și a celor care se ocupă nemijlocit cu educația estetică. Aceasta cu atît mai mult cu cît în contextul actual creșterea permanentă a rolului științelor în formația intelectualului modern riscă nu o dată să diminueze peste măsură însemnătatea acelor discipline sau domenii ale spiritului care au un rol hotărîtor în conturarea unui profil umanist. Să primim efortul incunant cu succes al lui George Văideanu nu numai ca un aport teoretic la clarificarea unor probleme care-i interesează pe specialiști, ci și ca pe o contribuție efectivă la formarea estetică a tuturor membrilor școlii: profesori și elevi deopotrivă.

Dr. ION PASCADI cercetător științific principal la sectorul de estetică al Institutului de filozofie al Academiei

fruntarea lor cu structura programelor din alte țări, discutarea manualelor și a constatărilor de fapt, ancheta de opinie și investigația statistică. Rezultatul unei asemenea metodologii utilizate este bogat în concluzii și, mai ales, extrem de convingător în favoarea tezelor teoretice susținute. E drept, unele dintre constatările făcute la data elaborării lucrării sînt azi depășite, unele lipsuri înlăturate și unele sugestii transpuse în practică, dar în mare problemele ridicate rămîn valabile și merită toată atenția atît din partea forurilor competente, cit și a celor care se ocupă nemijlocit cu educația estetică. Aceasta cu atît mai mult cu cît în contextul actual creșterea permanentă a rolului științelor în formația intelectualului modern riscă nu o dată să diminueze peste măsură însemnătatea acelor discipline sau domenii ale spiritului care au un rol hotărîtor în conturarea unui profil umanist. Să primim efortul incunant cu succes al lui George Văideanu nu numai ca un aport teoretic la clarificarea unor probleme care-i interesează pe specialiști, ci și ca pe o contribuție efectivă la formarea estetică a tuturor membrilor școlii: profesori și elevi deopotrivă.

Dr. ION PASCADI cercetător științific principal la sectorul de estetică al Institutului de filozofie al Academiei